

IZHAJA VSAK DAN

Študi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamlice šteje. Se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje. po 5 nvd. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Polno-hranilni račun šteje. 841-652. TELEFON II. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Prevrat v češki politiki.

Zmaga radikalcev nad Mladočehi.

PRAGA 12. (Izv.) Danes so imeli tu češki državni in bivši deželni poslanci skupno sejo, da se posvetujejo o nadaljnjem taktičnem postopanju v zadevi spravnih pogajanj. Radikalci so predlagali resolucijo, ki zahteva, naj se toliko časa bojkotirajo vsa pogajanja, dokler vlada ne odpravi izjemnega stanja na Češkem in naj se toliko časa tudi onemogočuje tudi vsako delo v državnem zboru.

DUNAJ 12. (Izv.) K današnjemu posvetovanju čeških državnih in bivših deželnih poslancev se še poroča iz Prage: Seja se je pričela ob 11 dopoldne in se je udeležilo 70 državnih in okrog 50 bivših deželnih poslancev. Socijalni demokrati in klerikalci se seje niso udeležili. Radikalno resolucijo so predlagali bivši deželni poslanci. Mladočehi so ostro nastopili proti njej in so se zavzemali za mnogo zmernejšo, ki bi državnim poslancem ne vezala rok. Izjavili so, da bi se ne mogli ukloniti radikalni resoluciji, četudi bi bila sprejeta.

Prišlo je nato v seji do zelo burnih prizorov. Mladočehi so grozili, da bodo odslej nastopili na lastno pest, če se ne ugodni njihovi zahtevi. Seja se je morala prekiniti.

V premoru so radikalci omilili resolucijo, a ko se je seja zopet otvorila, so izjavili Mladočehi, da je še vedno ne morejo sprejeti, in so zahtevali dostavek, ki naj bi omogočil Mladočehom tudi nadaljno udeležbo pri spravnih pogajanjih, ki bi jih sprožila zopet vlada. Nastal je velik nemir in hrup in v tem je bila sprejeta radikalna resolucija, mladočehski dostavek pa je bil odklonjen. V splošnem razburjenju se je seja zaključila.

Sprejeta resolucija pomenja popolno zmago radikalcev, kar ni samo največjega pomena za češko krizo, temveč tudi za obstoj državnega zbora samega.

Demonstracije proti justičnemu ministru dr. Hochenburgerju.

PRAGA 12. (Izv.) Snoči se je vršil tu ob obetnici cesarskega reskripta dne 12. septembra 1. 1871. češki shod, po katerem je kakih 200 oseb udrljo pred hotel „k modri zvezdi“, kjer biva justični minister dr. Hochenburger. Množica je burno vzklikala proti ministru, nakar je prišla policija in jo razgnala. Dve osebi ste bili aretirani. Dr. Hochenburger tedaj ni bil v hotelu.

Ogrski domobranski minister v avdienci pri cesarju.

DUNAJ 12. (Izv.) Ogrski domobranski minister baron Hazai je prišel danes iz Budimpešte na Dunaj in je bil sprejet pri cesarju v avdienci. Po avdienci je konferiral z vojnim ministrom Krobotinom, ki je bil malo prej tudi v avdienci pri cesarju. Kakor se zatrjuje, je šlo v avdienci in nato sledeči konferenci za nove vojaške predloge,

o katerih bo baron Hazai poročal v ogrskem državnem zboru.

Kriza v zunanjem ministertvu?

DUNAJ 12. (Izv.) Minister zunanjih zadev grof Berchtold je bil včeraj sprejet pri cesarju v dolgi avdienci, da mu poroča o tekočih zadevah. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da je ob tej priliki grof Berchtold ponudil cesarju svojo demisijo, katere pa cesar ni sprejel, pač pa izrazil željo, da grof Berchtold zagovarja sedanjo zunanjo politiko države pred delegacijami. Z druge strani pa se še vedno zatrjuje v vso gotovostjo, da zapusti grof Berchtold v kratkem svoje mesto, ki je zavzame potem sedanji avstrijski rimski poslanik pl. Mery. Značilno pri vsem tem pa je, da to zadnjo vest smatrajo za resnično skoraj izključno le tistilisti, ki so sepostavili v zadevi tržaških namestništvenih odlokov na italijansko stran.

Goriški in kranjski deželni zbor sklicana.

DUNAJ 12. (Kor.) Jutrišnja „Wiener Zeitung“ priobči cesarski patent, s katerimi se sklicujejo k zasedanju sledeči deželni zbori: solnograški 17. t. m., niževstrijski, tirolski in predalski 23. t. m., kranjski dne 24. t. m., goriško-gradiščanski dne 1. oktobra 1913. Giede na goriški deželni zbor odločitev še ni gotova.

Avstroogrsko poslaništvo v Rimu in italijanska vlada.

MILAN 12. (Izv.) „Corriere della sera“ poroča iz Rima: „Giornale dei Lavori Pubblici“ je priobčil snoči kratko vest, ki jo je v celoti posnel tudi „Osservatore Romano“ in ki vzbuja gotovo zanimanje v sedanjem času, ko se v Rimu in to posebno v bližini trga Colonna dogajajo vsak večer polizkusidemonstracij pred avstrijskim poslaništvom, ki ima svoj sedež na trgu Colonna, v središču prestolnice.

V kratkih mesecih poteče najemniška pogodba med avstrijskim poslaništvom in knezom Chigijem, lastnikom palače, kjer se nahaja poslaništvo, in italijanska vlada je opozorila avstrijskega poslanika, da bi je bilo zelo ljubo, ko bi izbral drug sedež za poslaništvo, sedež, na katerega bi ne bilo tako težko paziti, kakor na sedanjega. Poslanik pa je odgovoril, da je že vse ukrenil za obnovitev najemniške pogodbe za deset let z upravo kneza Chigija in da torej ne more več misliti na to, da bi iskal drug sedež poslaništva.

Bolgarsko-turška kriza.

Mir med Bolgarsko in Turško zagotovljen.

DUNAJ 12. (Izv.) Veleposlanik neke trovezne države je izjavil napram carigradskemu dopisniku „Neue Freie Presse“, da je mir med Bolgarsko in Turško zagotovljen in da se najbrž definitivno sklene že v ponedeljek. Konferenca objestranskih po-

oblaščenec, ki bi se bila morala vršiti danes, je bila sicer odgodena na jutri, a vzrok tej odgoditvi niso morda kaka nesporazumjenja, temveč edino le dejstvo, da bolgarski pooblaščenca niso dobili pravčasno od bolgarske vlade navodil za nadaljnja pogajanja.

Neki član turškega ministertva se je izrazil o tracijskem vprašanju takole: „Daviravno nismo neobčutljivi za pritožbe, ki prihajajo k nam iz tega ozemlja, pa vendar nočemo ustvarjati novih vprašanj, ki bi daljala prebivalstva poguma, da bi vztrajalo pri započetem gibanju. Razpravljali bomo temeljito o tem vprašanju tekom pogajanj in zahtevali na odločen način jamstev za varstvo življenja in časti mohamedanskega prebivalstva.“

Bolgarska zahteva Lozengrad.

SOFIJA 12. (Kor.) S pristojne strani se zatrjuje, da je bolgarski ministriški svet sklenil naložiti bolgarskim mirovnim pooblaščenem, da vztrajajo na zahtevi Lozengrada za Bolgarsko.

Grška in Turčija.

ATENE 12. (Izv.) Tukašnji dnevnik „Nea Imera“ poroča iz zanesljivega vira, da se na Grškem izvrši demobilizacija armade šele po končanem grško-turškem pogajanju in definitivni sklenitvi miru med obema državama. Da Grška še ne demobilizira, zahteva previdnost, češ, ker se mora še vedno računati s turškimi zaviljanji in ima Grška velike interese na rešitvi vprašanja bodoče blaginje mnogostevilnega grškega prebivalstva pod turško vlado.

ATENE 12. (Kor.) Po poročilih iz dobrih virov so grško-turška mirovna pogajanja na dobrem potu. Oficijelni turški krogi izjavljajo odkrito, da so grški predlogi v splošnem sprejemljivi in da morejo rabiti kot podlaga za grško-turško pogodbo. — Veliki vezir je zagotovil grškemu poslaniku, da se pogodba podpiše v nekaterih dneh.

PARIZ 12. (Kor.) „Agence Havas“ javlja: Minister zunanjih zadev ni dobil dosedaj niti direktnega niti indirektnega obvestila, da pride grški ministriški predsednik v Pariz.

Grško-francoski spor.

PARIZ 12. (Kor.) „Agence Havas“ poroča iz Aten: Ministriški predsednik Venizelos je prišel včeraj v francosko poslaništvo in je izjavil francoskemu poslaniku, da zelo obžaluje nesporazumjenje, ki je nastalo vsled berlinskega govora kralja Konstantina. Kralj ni nikakor govoril proti uspešnemu delovanju francoske vojaške misije, ki je storila pred balkansko vojno in tudi začasa nje Grški velike usluge.

Venizelos je poleg tega izjavil časnistvu: „Ko bi bila obstajala tudi le najmanjša nezadovoljnost proti francoski vojaški misiji, bi se gotovo ne bila pogodba žnjo obnovila in bi se ne bilo prosilo še nadaljnega števila častnikov. Grška ne pozabi nikdar odličnih uslug, ki jej jih je storila Francoska. Sicer pa kraljev govor ni imel političnega značaja, ker je kralj potoval brez odgovornih ministrov. Kralj je hotel izraziti le svojo osebno zahvalo za vojaško izvežbo, ki jo je

zadobil na Nemškem. Venizelos upa, da se bo dalo nesporazumjenje na Francoskem popolnoma razpršiti.

PARIZ 12. (Izv.) Današnji časopisi pišejo že mnogo spraviljeve o grško-francoskem sporu. Ta ugodni prevrat ima svoj vzrok v izjavi grškega ministrskega predsednika Venizelosa, ki daje popolno zadostčenje francoski vojaški misiji na Grškem. Listi zagotavljajo, da spremi Venizelos kralja Konstantina v Pariz in da bo Venizelos sprejet kot pravi državnik, ki je vedno na svojem mestu.

Novi časopisi v Skadru.

SKADER 12. (Izv.) V najkrajšem času začne izhajati tu nov dnevnik pod imenom „Taraboš“. Dne 1. oktobra pa izide prva številka znanstvenega in beletrističnega mesečnika „Danice“.

Novi bolgarski poslanik v Petrogradu.

SOFIJA 12. (Kor.) Kralj je podpisal ukaz, s katerim je general Ratko Dimitrijev imenovan za bolgarskega poslanika v Petrogradu.

Italija noče izrabljati zase balkanske krize.

RIM 12. (Kor.) „Agenzia Stefani“ priobčuje sledeči komunik: „Agence Ottomane“ priobčuje brzojavko iz Rima, v kateri se trdi, da se pripravljajo v Italiji ljudska zborovanja, na katerih naj bi se zahtevala aneksija otoka Rhodosa. Ta vest je brez podlage. Italija se drži načela, da naj nobena velevladstava nima teritorialnih pridobitev iz sedanje balkanske krize.

Srbsko posojilo.

BELGRAD 12. (Kor.) Govorice o že sklenjenem posojilu se na merodajnih mestih označajo kot neresnične. Pogajanja med srbskim finančnim ministrom in francosko bančno skupino se vrše z ugodnim uspehom, toda vprašanje posojila in njegove višine se reši šele v nekaterih dneh.

Nesrečna Galicija.

LVOV 12. (Izv.) Galicijo je letos že sedmič obiskala velikanaka nevihta, ki je skoraj popolnoma preplavila južozahodne predele dežele. Celi kraj so že po več dni popolnoma odrezani od glavnih prometnih žil, da jim grozi že lakota. Da je nesreča še večja, se je v nekaterih krajih pojavil legar, v posameznih občinah ob ogrski meji pa tudi kolera. Poljski poslanci so zahtevali od vlade, naj nemudoma uvede pomožno akcijo.

Sufražetke zažgale hišo.

LONDON 12. (Izv.) V Sottonu je začela naenkrat goreti velika hiša, v kateri pa ni nihče stanoval. Ker so v bližini hiše našli več predmetov, ki so bili namočeni ali polni s petrolejem, se sumi, da so hišo zažgale sufražetke.

Velika tatvina.

NEW YORK 12. (Izv.) V noči od ponedeljka na torek je bila iz ekspresnega vlaka, ki vozi iz Jersey City proti jugu, ukradena železna blaginja, v kateri se je nahajalo 300.000 dolarjev (okrog poldrugega milijona kron). Denar se je nahajal v dveh zapечатih omotih. V enem je bilo 200.000 do-

Starši! Slovenski otrok spada v slovensko šolo!

PODLISTEK.

Prisega.

Spisal OCTAVE FEUILLET.

„Že res, ljuba teta, ali tako neprijetno je, zelo neprijetno.“

Ta pogovor je prekinil sluga, ki je javil, da v salonu čaka poveljnik pl. Frimuse.

Mlada vdova je pobledelela.

„Ali naj te spremljam, ljuba?“ je vprašala teta.

„Ne, ne, zahvaljujem se ti dobra teta“, je odvrnila in je odšla lahko in proti gradu. Pred vrati salona je obstala za treotek in je vzdihnila globoko, potem se je opogumila in je hitro in odločno odprla vrata.

Zena, ki je sedaj odeta v globoko žalno obleko, stopila pred de Frimuse-ja, ni bila v ničemer slična tisti veliki sliki lepote, ki si jo je bil napravil o njej; bila je pa čedna in elegantna, to je moral priznati. Njene poteze so bile fine in nežne, njeni enostavno počesani lasje vranječni, a telat (polit) tiste slonokoščene barve, ki ustvarja k temnim lasem toli prijeten kontrast; posebno lep je bil njen vrat, kakor so bili vsi

nje udje popolne enakomernosti; in ta harmonija, ki ni bila le v njeni postavi, ampak tudi v vsem nje bistvu, jo je napravljala toli ljubko, da, naravnost zapeljivo.

Vstopivša, ne da bi se bila menila za globoki poklon poveljnikov, je šla naravnost proti njemu in mu nudila roko, ne izpregovorivši besedice. On jo je stisnil trdno in se je poklonil vnoči. Pozvavši ga, naj sede na stolico, je sela njemu nasproti, naslonila roko na ogei mizice, glavo pa na roko, in je rekla enostavno: „Povejte mi vse!“

In poveljnik je začel s svojim pripovedovanjem in jej je poročal o dnevju, ko je bil Robert smrtno zadet. Opisal je spopad pri Origny-ju, da posebno naglasi junaško vedenje in slavni konec svojega prijatelja. Nadaljeval je poročal, kako je mladi poročnik sredi noči na željo Robertovo prišel ponj v vsej naglici; pazno in s strmino očesom poslušajoči ga mladi ženi je opisal siromasno, v snegu stoječo kočjo in žalostno-mračni prizor, ki se je odigral v njej.

Maurice se je večkrat prekinil, da svoj glas, ki je skoro pojemal, zopet učvrsti, večkrat je hotel tudi poročilo skrajšati, da bi prihranil poslušalki duševno razburjenje, ali mlada vdova je zahtevala, naj nadaljuje; hotela je slišati vse. Slednjic je prišel do konca in je povedal, kako mu je Robert

naložil, naj njej, ki jo je tako ljubil, vroči nekaj spominov. Pri teh besedah je vzel z mize skrinjico iz ebenovine, kamor jo je bil položil po svojem vstopu, ter jo je izročil vdovi.

Ta se je obotavljala nekaj trenutkov predno jo je odprla. Z žalostnim očesom je motrila uro, križ, nekatere znane jej predmete; ko pa je uzrla koder njegovih las in okrvavljeni robec, se je sedaj, dočim je do slej sedela tu odrevenelo, omeščala, vprla obe roki na mizico, pokrila obraz z obema rokama, in se spustila v krčevit jok.

Maurice jo je motril z rosnim očesom, poln iskrenega sočutja. Ali sedaj še mu je težko leglo na srce, ker se še ni iznebil vse svoje misije; najhujše je moral šele povedati. Kako naj pove te neutешeni ženi to, kar jej imel povedati? Bil je zmeden, pobit. O, če bi bil opazil vsaj senco kake lahkomiselnosti, kake površnosti ali nebržnosti, — s pravim zadoščanjem, kakor v povsem zasluženo kazen in pokoro, bi jej bil priobčil zadnji ukaz njenega moža. Ali spričo tega izbruha bolj, spričo te iskrene žalosti, te zveste pijetete do spomina, mu je upadel pogum.

Kako naj bi govoril sedaj? In naj povije svoj nalog v še tako blago obliko — ali ne bi se zdel sedaj ta nalog kakor smrtno žaljenje? Ali ne bi rizikal s tem,

da ohladi njena čustva, ali jih celo zamori? Kaj je hotel Robert prav za prav? Da ga ona ljubi. In ljubila ga je. Prijatelj ni smel nič več dalje govoriti, ako noče škodovati tej ljubezni.

Maurice je hitro premislil vse to in si je rekel, da bo previdneje in pristojneje, ako ta drugi in delikatnejši del svoje misije odloži na drugi pot.

Ko je torej videl, da je gospa de Lapave prišla nekoliko k sebi, je vstal in se je spoštljivo poslovil.

„Zahvaljujem se vam“, je rekla na kratko, stisnivši mu roko, pridete še, ne res!“

In odšel je.

IV.

Povrnil se je domov zamišljen in v skrbeh; mati je sedela na vrtu pod staro lipjo in pletla krčevito.

Čim je uzrla sinu, mu je zaklicala nasproti: „Nu, kaj je? Zdiš se ves konsterniran.“

„Sem tudi, ljuba mati. Nadejal sem se, da se hkratu iznebit težkega bremena, ki že dolgo stiska mollega duha, a prinašam ga zopet seboj skoro vsega.“

Pripovedal je na to o prizoru, ki se je vršil, in o pomislekih, ki so mu prišli med pripovedovanjem in mu niso dopuščali, da bi govoril dalje. (D dalje.)

larjev za nacionalno banko v New Yorku v drugem pa 100.000 dolarjev za neke druge banke.

Kolera.

BUDIMPEŠTA 12. (Ogr. biro). Kako poročajo „Az Est“, je danes dopoldne obbolelo 9 oseb, ki kažejo znake kolere. Z deželno poročajo o 8 novih slučajih.

DUNAJ 12. (Kor.) Danes končana bakteriološka preiskava je dognala, da je soproga višjega živnozdravnika Galčinska, ki je dne 6. t. m. prišla iz Garčnice v Bosni v Majljanske lazne na Češkem, obbolela na kolero.

Zgodovina se ponavlja!

Pravijo, da se zgodovina rada ponavlja. Kar je bilo, da se zopet kedaj vrača. Vračajo da se dogodki, povsem slični nekdanjim iz podobnih vzrokov, s podobnimi spremljajočimi in — iz istih namenov.

Če kje, se ta trditve uresničuje v političnem razmerju med Italijani in Nemci od tistega časa, ko se je začela v avstrijskih narodih vzbujati narodna zavest, ko so se tudi narodi, pogreznjeni do tedaj v spanje nezavesti, začeli zavedati svoje vrednosti, svoje pravice do samosvojega narodnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Od tistega časa torej, ko so se začeli pri nas narodni boji — med narodi, ki jim je njim ugoden zgodovinski razvoj naklonil pozicijo gospodarstva in gospodarjev, in narodi, ki hočejo ostreti s seboj spono inferiornosti, podrejenosti, hlapčevstva.

Med temi poslednjimi narodi smo tudi Slovenci. Naša zgodovina do polovice minulega stoletja je zgodovina tlačanstva — biča, ki ga je vihljal nad nami srečnejši tujec. In ta tujec je bil že trdno uverjen, da se ta narod slovenski ne dvigne nikdar več iz svojega položaja podrejenosti, da v njem ni duševne sile, ki bi ga vzdramila, ki bi vzbudila v njem zavest, da ima tudi on pravico do življenja, še manj pa energije, s katero bi izdatno uveljavljal to svojo pravico.

Zapisani smo bili smrti in za sovražnike naše je bilo le vprašanje nedolgega časa, ko se zvrnemo v že izkopani nam narodni grob. Prišlo je drugače. Na smrt obsojeni se je jel dvigati in glasno reklamirati pravico do življenja. In tedaj se je začel boj, ki še danes ni izvojevan, boj med njimi, ki so nas pehali v grob, in med nami, ki hočemo — živeti!

Nemci in Italijani so bili, ki so si pri svojih pravico do gospodarstva nad nami, tisto „pravico“, s katero zahteva mogočni tiran, naj mu bo šibkejši suženj!! Naši boji proti pohlepnosti in nasilnosti Nemcev in Italijanov so boji med „pravico“ tirana in pravico — človeka ustvarjenega istotako po božji podobi.

Alli od tedaj opazujemo v razmerju med Italijani in Nemci fenomen, ki se ponavlja s točnostjo najtočnejšega mehanizma. Proti nam složni, se pretepajo — med seboj. Zgodovina se ponavlja. V tem, da moramo mi v grob, so jim načrti v popolnem soglasju. Navzkriž jim gredo pa ob vprašanju: kdo boji dedič?!

Pri tem pa zopet gledamo v vsej zgodovini političnega življenja v Avstriji velen interesanten in poučen fenomen. V borbi med Nemci in Italijani za našo posest so eni dalekogledni, preračunljivi, sistematični, smotreni; drugi pa brezglavi, — slepi. Ti poslednji — Italijani — menijo v svoji slepoti, da z borbo proti Slovanom gradijo temelje svojemu gospodarstvu, v resnici pa samo odpirajo poti italijanskemu gospodarstvu. Nemci imajo za Italijane tisoče lepih poklonov. Čim pa se rešuje kako vprašanje, ki ni v skladu z načrti nemštva za prodiranje na naš jug — tedaj mislijo Nemci le na te svoje načrte, brez vsakega ozira na stališče Italijanov in tudi brez ozira na proteste teh poslednjih. V takih slučajih se za vezniki — spopadajo med seboj, kakor vidimo posebno ob vseučiliškem vprašanju. Do tal se klanjajo Nemci pred italijansko kulturo, ali to češčenje in občudovanje ne seza do — italijanske univerze. Ko se rešuje to vprašanje, tudi italijanska kultura nehuje biti argument. Nemci imajo začitane svoje poti. Te hodijo z znano nemško vztrajnostjo in brezobzirnostjo. In naj je tudi proslavljena italijanska kultura, ki se jim je vrgla čez pot, drobe jo nemška koleca....

To se ponavlja redno in se je pokazalo prav eklatantno prav te dol. Iz nemških listov se kar cedi prijateljstva in ljubezni do Italijanov. Vse nemške roke se ponujajo Italijanom za borbo proti skupnemu sovražniku, ki smo, seveda, mi Slovenci. Posebno maže graška „Tagespost“ z vsem medom okoli italijanskih ust. Med Nemci in Italijani da ni nikakega političnega navzkrižja. Pač pa je najno potrebno, da se Nemci in Italijani postavijo v skupno fronto proti požrešnemu Slovanstvu....

In te poklone dela Italijanom graški list par dni potem, ko so na zborovanju „Südmärke“ slovesno protestirali proti ustanovitvi italijanske vseučilišča!!

Saj to je ravno tisti ponavljajoči se fenomen, da je nemško prijateljstvo do Italijanov vedno obdano z gotovimi kavelami.... In je tudi v istem članku „Tagespost“, kjer tako nujno vabi Italijane na zavezništvo in sobojevnost. Roko v roki hočejo v boj, samo da morajo Italijani privoliti v malo

koncesijo: priznati morajo, da so Nemci v Trstu velikega pomena na gospodarskem in kulturnem polju, priznati morajo Nemce za — Tržačane!! Z drugo besedo: Italijani naj kar donesejo k starijarju svoje slavno geslo: „Trst Tržačanom!! Nemcem! Tako stoji v nemških načrtih.

Čakajte, pride še sočnejše!! Za poklonom, da je italijansko vseučiliščno vprašanje res kulturno vprašanje, dočim tirajo Slovenci politiko s tem vprašanjem, prezentira „Tagespost“ Italijanom nujno priporočilo, češ, da ob sedanjih okolnostih ne bi kazalo spravljati v razgovor vseučiliškega vprašanja, in to tem manj, ker se ga ne približa rešitvi!

Alli ste čuli, gospoda Italijani, to „prijateljsko“ priporočilo? Ponavlja jim, kar jim je zagrmel protest na zborovanju „Südmärke“!! Isti tekst, samo muzika je drugačna. Tako je vedno. Italijani so dobro došli Nemcem kakor sobojevniki in srednjeveški sulčarji proti Slovanom, ali — nemške poti do Adrije naj ne križajo nikar!! Adrija je v nemških računih in ciljih!

Nismo napisali te konstatacije radi Italijanov. Na to adresu je slabo potrošena vsaka beseda. To vemo in smo pripravljene z matematično gotovostjo, da se bo zgodovina še ponavljala: roba Italijanov za nemške načrte in cilje!

Na adresu našincev se obračamo! Posebno onih, ki še nočejo verjeti v nemško nevarnost. Ta je tu in trka na naša vrata. Nemci hočejo v tej državi ne le ohraniti, ampak še povečati svojo moč in svoje gospodarstvo. V ta namen vidimo ravno te dni krčevito delo za koncentracijo vseh nemških moči. Kar se godi sedaj na Češkem in kar hočejo Nemci doseči tam gori, to je velika etapa na veliki nemški poti na naš jug. Na Češkem, na Štajerskem, na Korškem in našem Primorskem vidimo intenzivno nemško gibanje, ki ima pomen priprave za bodoči veliki in odločilni nemški naskok na pozicijo avstrijskih Slovanov.

Zgodovina beleži neštete takih nemških naskokov, ki so izkopali neštete milijone slovenskih grobov! A mi ne pozabljamo, da se zgodovina ponavlja!! In ponovi se prav gotovo in v našo pogubo, ako ne bomo budni, ako se ne pripravimo za veliki moment, ko nas bo hotel zagrniti nemški val!!

Sokolski cvetlični dan — prepovedan!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze je dobilo včeraj naslednji odlok:

C. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko.

Št. 2591/pr.

Ljubljana, dne 12. sept. 1913

„Z vlogo z dne 4. t. m. naznanilo je cenjeno predsedstvo, da priredite dne 14. t. m. splošni cvetlični dan po vsem slovenskem ozemlju in sicer po vseh mestih, trgih in vaseh, kjer obstoje sokolska društva, v korist Vaši televadni organizaciji „Slovenski Sokolski Zvezi“.

Ker bi se tedaj imela ta v obliki „cvetličnega dneva“ nameravana javna zbirka raztezati na vse od Slovencev obljubene pokrajine, torej na več upravnih okolišev, se je to naznanilo predložilo c. kr. ministrstvu za notranje stvari v pristojno uradovanje in razsojo.

Navedeno c. kr. ministstvo je na to z ukazom z dne 9. septembra 1913, št. 10225/M. J., razodelo deželnemu predsedstvu, da ni v položaju dovoliti nameravane javne zbirke, ker pri tej zbirki ne gre za take namene, zaradi katerih bi bilo upravičeno, od prebivalstva nabirati darila s tako javno prireditvijo.

O tem se obvešča cenjeno predsedstvo „Slovenske Sokolske Zveze“ s pristavkom, da se v prigibu vrne kolek 2 K.

Za c. kr. deželnega predsednika: Chorinsky I. r.

Cenjeno predsedstvo „Slovenske Sokolske Zveze“ v roke staroste gospoda dr. Oražen v Ljubljani.

Torej — sokolski cvetlični dan je prepovedan. Pred meseci sokolski zlet, zdaj cvetlični dan! To govori cele knjige. „Slovenska Sokolska Zveza“ je seveda takoj storila vse primerne korake pri ministstvu, da izposluje preklic te krute prepovedi; če bodo imeli ti koraki kaj uspeha, se seveda ne more vedeti!

Dijaška socijalna konferenca v Ljubljani.

„Osrednji vtednjaški podporniški odbor v Ljubljani“ sklicuje v dneh 27. in 28. septembra posebno dijaško zborovanje v Ljubljani, ki se ima baviti z dijaškim socijalnim vprašanjem in ki ima pokazati pota za delo v bodočnosti na tem pri nas najbolj zanemarjenem polju.

Na to zborovanje vabimo celokupno slovensko dijaštvo. Hočemo, da se vzbudi dijaška stanovska zavest, da dijaštvo enkrat

samo napravi konec tem neznošnim razmeram. Vabimo pa na dijaško socijalno konferenco obenem ono slovensko javnost, ki ima smisel za dijaško socijalno vprašanje in ki je voljna sodelovati pri njega rešitvi. Pri delu na dijaško-socijalnem polju je sodelovanje dijaštva in javnosti neobhodno potrebno, ker delo zamore imeti le v tem slučaju trajne uspehe, sicer ostane ves trud le efemeran pojav, kot je bilo že tako marsikaj v življenju dijaštva. Dijaštvo je vse preveč fluktuirajoč element, da bi bilo zmožno samo prevzeti vse delo na lastne rame. In sploh je potrebna kontrola od strani javnosti pri dijaških socijalnih institucijah, ki morajo biti, kot država, dežela, občina in druge javne institucije popolnoma neutralne. S tega stališča pričakujemo, da se odzove slovenska javnost našemu vabilu in se udeleži socijalne konference.

Da je tako zborovanje potrebno, izhaja iz dejstva, da je možno le na takem zborovanju zbrati celokupno slovensko dijaštvo iz vseh vseučiliških mest. Prireditve samo pa narekuje predvsem mizerija, v kateri se nahaja slovensko dijaštvo, narekuje jo dejstvo da so blagajne naših podporne družtev prazne, da prihaja vedno več dijaštva v vseučiliška mesta, da narašča draginja od leta do leta in da postaja tako dijaško-socijalno vprašanje vedno bolj pereče. In končno nas vede k temu koraku dejstvo, da se pa že prav ničesar ne stori pri nas ne od dijaštva samega, ne od strani slovenske javnosti, da bi se skušala omejiti naraščajoča proletarijska slovenskega dijaštva.

Dijaštvo je pri nas popolnoma prepuščeno svoji usodi; zanje se ne briga nihče. Če se pa omenja dijaška mizerija, odpravljajo valjivca navadno z odgovorom, poimim cinizma in sarkazma: „Jaz sem tudi stradal“. Iz takih nazorov, ki jih ima pri nas velik del slovenske inteligence o dijaškem socijalnem vprašanju, govori na eni strani zakrknjenost, ki jo mora zapustiti v mladem človeku visokošolska beračija, iz njih pa govori tudi oni fatalizem, ki se odaja v „neodvrčljivo“ zlo stradanja, fatalizem, ki je mnenja, da je slovenski student od nekdanj stradal in da bo stradal tudi v bodoče; zsto ga prepuščajmo njegovi usodi!

Da, najdejo se celo nazori, da visokošolska mizerija celo dobro vpliva na mladega človeka, ker ona ga utrjuje in vzgaja značaje. — S takimi predpotopnimi nazori mora pač slovensko dijaštvo enkrat prav pošteno pomesti! Treba je, da enkrat spozna slovenska javnost in pa tudi dijaštvo samo, kake izgube pomenja za nas Slovence strdanje in večna skrb za kruh pri mladem človeku, ki mora naporno duševno delati. Delavec si išče uteh v alkoholu; ali mislite, da je narava dijaška drugačna, ali ni mar i on človek? In potem se hudej te, da je dijaštvo za nič. Dajte mu kruha in vzemite mu morečo skrb in videli boste, da je sit dijak, ki ima še razven tega denar za gledališče, za koncerte, za izlete in za kavarno, tudi zmožen kaj napraviti, ker ima v sebi življenjsko silo in veselje do dela, dočim sedaj komaj čaka, da se reši tega pekla in pride kolikor možno kmalu do kruha.

Edino, kar se pri nas danes stori za slovenskega dijaška, so podpora društva. V beračenju in razdeljevanju miločin, ob katerih v veliko slučajih ni možno ne živeti in ne umreti, obstaja pri nas skoro vse delo na dijaško-socijalnem polju.

Tovariši, dijaška socijalna konferenca je kilc samopomoči, je kuc odpora proti neznošnim razmeram! Ako se sami ne porimemo dela, od zunaj ne pride, kakor uče vse izkušnje iz poslednjih let. Pričakujemo vsied tega obline udeležbe glasiti od vaše strani.

NB: Natančnejši program zborovanja objavimo v prihodnjih dneh. V slučaju, da bi želeli ta ali oni tovariši za one dni brezplačno prenočišče, naj to naznani, kakor daje vse natančnejše informacije o socijalni konferenci: M. R. Lemež, Slovenska Bistrica, Stajersko.

Odsek za dij. soc. konferenco v „O. V. P. O.“

Domače vesti.

ZA SLOVENSKO POROTO! Liste porotnikov za leto 1914. so izpostavljene na magistratu (drugo nadstropje pri vhodu v posvetovalnico mestnega sveta) do danes, 13. t. m. Vsak, ki je sposoben za porotniško službo (kdor ima že 30 let, zna pisati in štati ter plača vsaj po 40 kron direktnega davka na leto), naj se gre prepričati, če je vpisan, ter če je prav vpisan, zlasti tudi, če je vpisano, da zna slovenski, in če ni, naj to takoj naznani odvetniku g. dr. Edvardu Slaviku (v „Narodnem domu“), ki napravi primerne korake, da se napaka popravi.

Doba zaplemb. Vračamo se v dobo absolutizma, v ono dobo, ko je bil strogo zabranjen vsak izraz svobodnega mišljenja. Pod svobodnim miselnim, naprednim ministrom dr. Hohenburgerjem se je zopet povrnila ta doba in danes leži na vsem avstrijskem slovenskem časo-

pisju prava mora. Če se zine le besedica proti kakemu posameznemu c. k. uradniku, pa naj je zagrešil še tak greh proti pravilam slovenskih narodov, je list gotovo konfisciran. Vsaka, tudi najblajša kritika ravnanja državnih uradov je popolnoma izključena. Ljudstvo mora molče požirati vse, kar mu prihaja z birokratske mize; pa naj tudi protizakonnost takih dejanj kriči do nebes.

Te dal so smo imeli že večkrat priliko, da smo govorili o tem Hohenburgerskem zatiranju javnega mnenja, saj je prav slovensko časopisje tisto, ki mora največ trpeti pod tem pritiskom. Zaplemba našega lista so postale že tako vsakdanje, da se že naravnost čudimo, da nas ne zaplenijo vsak dan. Prav tako se godi ljubljanskim in goriskim listom. In čudiel! Zaplenjena je bila celo skrajno politična pulka „Naša Slova“, ker se je predrznila pograjati neznozne jezikovne razmere pri rovijskem okrožnem sodišču. Dalje menda vendar ne morejo več.

Toda čudno pa je pri vsem tem le nekaj, da uživajo nekateri listi posebno naklonjenost gospodov državnih pravdnikov. Tako se je na primer zgodilo ob priitki zadnjih demonstracij v Gorici, da je bil zaplenjen ljubljanski „Dan“ v Trstu že na kolodvoru, da ni prišel niti eden izvod v mesto. „Edinost“ je bila konfiscirana, še preden so jo raznesli po tobakarnah, in so redarji čakali pred tobakarnami, da so jo vzeli raznašalcem iz rok. V Gorici je bila „Edinost“ zaplenjena takoj, ko je dospela tja. „Soče“ je bilo polovica bele. In zakaj vse to? Ker so tlisti poročali le suha dejstva, besede in dejanja posameznika, c. kr. policijskega komisarja dr. Casapiccole v Gorici.

Čudom pa smo se začudili, ko smo štali v srednem „Slovencu“ iz „Soče“ citirane odstavke o tem dr. Casapiccoli, v katerih so ponovljeni vsi oni žaljivi izrazi, ki jih je izkel proti Slovincem in zaradi katerih so bili konfiscirani vsi drugi listi. „Slovenec“ pa ni bil konfisciran. Hoteli smo ponatisniti ono Slovencevo vest, toda prepričani smo, da bi bil naš list zopet konfisciran, še preden bi bil raznesen po mestu. Vsekakor pa vprašamo slavno dijaško pravdnništvo: Zakaj konfiscirate nas, ko ne konfiscirate drugih listov, ki priobčujejo prav isto, kar smo priobčili mi, pa niso bili zaplenjeni?

Naj morda nihče ne misli, da vprašujemo to iz škodoželjnosti ali nevedščilivosti, ne, kajti celo vesel nas, da prihaja v vsaj po drugih listih v svet, kar ni dovoljeno poročati nam; toda odločno pa moramo protestirati proti temu, da bi veljali za koga drugega drugačni zakoni, kakor pa veljajo za nas! Če bi slo pri vsj stvari le za samo konfiskacijo kot tako, naj bi gospodje že imeli to veselje, toda stvar stane denar in list tipl veliko gmotno škodo. Kako torej prihaja naš list do tega, da naj trpi veliko gmotno škodo vsled preganjanja po državnem pravdništvu zaradi stvari, katere sme drug list nemoteno priobčevati?!

Res skrajni čas je, da se napravi enkrat konec tej konfiskacijski furiji, in prepričani smo, da se o tej stvari izpregovori v državnem zboru najresnejša beseda.

Politična morala socijalnih demokratov. „Lavoratore“ je v onem članku, v katerem je, kakor smo pred kratkim poročali, zarohnel nad dr. Rybašem zaradi nekake dozdevnega govora, ki ga dr. Rybaš nikdar govoril ni, napisal tudi sledeče besede: „Socijalizem ne more imeti dveh političnih moral, ene za Italijane, druge pa za Slovence! In italijanskim socijalistom v Trstu ne more mednarodnost obstolati v priznavanju slovenskih pravic.“

Veliko resnico je izgovoril „Lavoratore“ s temi besedami. Res je, tržaški socijalisti nimajo dveh političnih moral, ene za Italijane in ene za Slovence, kajti imajo — jih več, in to i za Italijane i za Slovence. Pred volitvami n. pr. sta si njihova „italijanska“ in „slovenska“ morala precej podobni, kajti po obeh se kriči proti Italijanom in proti Slovanom. Po končanju prvih volitvah pa prihajajo na dan s popolnoma različnima „moralama“: „slovenska“ je lepa, prijazna, prikuljiva; „italijanska“ pa je prava staromestna hetera, kajti kriči in vplje, ogovarja in obrekuje in grize okrog sebe s svojimi brezobnim čeljustmi, kakor blazna. To traja do ožjih volitev, dokler ne oddajo Slovenci svojih glasov socijalnim demokratom. Po ožjih volitvah pa pri socijalistih politične morale sploh — ni več, kajti ono, kar sledi, je politična — nemoralna!

Ta socijalistična politična nemoralna je potem strogo italijanska, po kateri ne samo, da ne priznavajo slovenskih pravic, temveč jih naravnost zanikajo. Ta socijalistična politična nemoralna je narekovala onorevolu Cernlutu ono asimilacijo Slovencev v Italijani, torej raznaroditev vsega tržaškega

Turške srečke

so najbolj zanesljiva loterija, kajti vsaka srečka mora zadeti! Prospekte razpošilja Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Slovenstva, onorevolu dr. Puecherju pa glasovanje za Lego Nazionale proti Družbi sv. Cirila in Metodja. Ta politična nemoralna se je glasila iz dr. Puecherjevih ust, ko je v isti sapi hotel reševati renjčolske prispevke socijalističnim blagajnam in pa domačemu delavstvu kruh in zaslužke, ko je priznaval renjčolom, ki izpred ust odjedajo kruh domačinom, enake pravice kakor domačinom, vendar pa zopet zahteval, naj imajo domačini prednost. Ta politična nemoralna je povod, da so tisti socijalni demokrati, ki se hočejo kazati svetu kot največji sovražniki kamore, v vprašanju renjčolov, največjih oškodovalcev domačega delavstva, zlezli pod krilo najprostotulranejše stranke na svetu iste laškoliberalne kamore, z vsem navdušenjem braneč njeno glavno oporo — renjčole. Ta socijalistična politična nemoralna je končno vzrok, da gospodje socijalisti drugo govorijo kot mislijo, drugače delajo kot govorijo; da v svojem časopisu trgajo, kako hvallili v posebnih brošurah, da v mestnem občinskem svetu glasujejo s tisto kamoro, ki jo v svojih listih najljutejše napadajo, da takrat najbolj kriče v svet svojo mednarodnost, ko so se s svojimi dejanji pokazali kot najpristnejši nacionalci, seveda laški, ko gre za to, da kot Lahli nastopijo proti nam Slovincem.

Da res, tržaški socijalizem ne more imeti dveh političnih moral, temveč več kakor mu pač kaže, največkrat pa nobene. Ali morda ni to res, gospodje pri moralnem „Lavoratoru“?

Iz živinozdravniške službe. Okrajni živinozdravnik v Sežani Peter Pirjevec je ad personam pomaknjen v IX. činovni razred državnih uradnikov.

Vpisovanje v CM šole v Trstu se vrši samo še danes, dne 13. septembra t. l. od 9 do 11 popoldne pri Sv. Jakobu in od 2 do 4 popoldne na Acquedotto. Starši ali njih namestniki naj pripeljejo svoje za šolo годne otroke v šolsko pisarno ter naj pokažejo te papirje:

1. rojstni list (ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada),
2. zdravniško izpričevalo o cepljenju kozic,
3. zdravniško izpričevalo o zdravju oči.

Učenci, ki so že obiskovali CM šole, naj prinese s seboj zadnje šolsko spričevalo.

Priporočamo staršem, da gotovo prinese te listine s seboj, ker brez njih ni mogoče sprejeti otrok v šolo.

Vodstva C. M. šol v Trstu.

Čas je prišel, ko se morajo slovenski starši definitivno odločiti, kam dajo svojega otroka v šolo. Mnogo redbin daje svoje otroke tudi v internate, posebno deklice. Slovinci smo glede internatov zelo ubožni in internatov, ki bi ustrezali vsem zahtevam narodne vzgoje, do zadnjega časa sploh nismo imeli. Imeli smo samo samostanske šole, v katerih smo pogrešali vzgoje v narodnem smislu. — Na veliko veselje smo pa s pomočjo ljubljanske občine dobili v Ljubljani edini pravi narodni slovenski internat: „Mladiko“. To je edini slovenski internat, v katerega s popolnim zaupanjem lahko slovenska mati izroča slovensko dekle, kjer si bo dobivalo najboljšo izobrazbo. Slovenski oče.

Slovenski se ne sme govoriti! Prejel smo: S tem poveljem je prišel dne 10. t. m. po kontrolni poti k curinskemu in užitinskemu uradu, ekspozituri št. 14, gospod višji komisar finančne straže S. Čui je namreč, da so tam v službi nahajajoči se finančni stražniki govorili slovenski med seboj. To pa ga je tako zbadlo, da jim je prepovedal slovenski govoriti, češ, da uradni jezik je nemški in — laški! Tako daleč sega že med izvestimi državnimi uradniki slavofobski furor. Sromaku, ki mora za bomo plačo vršiti težko službo, mu odjemljejo še najnaravnije pravice vsacega človeka! Ne sme govoriti v svojem materinem jeziku, ako noče, da ga pošljejo bugvekam! A to ni le grdo nasilje proti posamičniku, ampak tudi krivica in žaljenje naroda. Take uradnike s sovražstvom v srcu postavlja državna uprava med narod, ki je zneša svoje davke; mesto da bi mu služili, ga žalijo! Pa da ne bi pograbila človeka sveta jezala!

Telovadno društvo Sokol na Proseku priredi v nedeljo, dne 14. t. m., na dvorišču gospoda D. Starca na Proseku svoj II. javni nastop po sledečem sporedu:

Ob 2 pop. odhod s telovadišča k sprejemu došlih gostov. Ob 3.45 izpredvod po vasi na telovadišče, kjer se prične ob 4 popoldne javna telovadba. Po dokončanem nastopu se bo vršil ples in prosta zabava. Vstopnina k telovadbi K — 60; na tribuni K 1; vsak plesal komad K — 20.

Velik koncert dalmatinskih umetnikov: operne pevke Cvete pl. Cindro, violonista Armanda Meneghello Dinčiča in pianista Josipa Bozzottija se bo vršil v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 8 zvečer v „Narodnem domu“ v Trstu.

Cene: sedež v parterju K 250, vstopnina za parter in lože K 1—, sedež na galeriji z vstopnico K 150, vstopnica na galerijo K — 60, lcaž K 15 — Vstopnice se prodajajo v Gorenjčevi trgovini in na dan koncerta zvečer pri blagajni.

Vpisovanje v otroške vrte CMD se vrši:

Pri Sv. Ivanu: dne 13., 14. in 15. t. m. od 9 do 12 dop.
 Pri Sv. Jakobu: dne 13., 15. in 16. t. m. od 9 dop. do 1 pop.
 V Ške dnu: dne 14. t. m. od 9 do 12 dop., dne 15. in 16. od 9 do 12 dop. in od 3 do 6 pop.
 Pri Sv. Mariji Magd. Zg.: dne 12. 13. t. m. od 3 do 5 pop.
 Na Vr delci: dne 13., 15. in 16. t. m. od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop.
 V Rolanu: dne 15. in 16. t. m. od 9 do 12 dop. in od 3 do 4 pop.

Za vpis je potreben rojstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada izpričevalo o cepljenih kozah in o zdravju oči.

Tržaška mala kronika.

Trst, 12. septembra.
Oseparil ga je za 60 K. Sračči je bil aretiran v ul. Crosada 27letni težak Karel Spiller iz Pule, stanujoč v ul. Punta del Forno št. 5, ker je v dveh „obrokih“ osehparil neko Marijo Tomčičevo, stanujočo v ul. Crosada, za znesek 60 K. Spiller je namreč prišel k Tomčičevi po denar, češ da ga je poslal njen sonog. Dvakrat mu je verjela, potem pa je le prišla na sled Spillerjevemu sleparstvu in je ovadila tička.

Dobro večerjo si je privoščil snoči 29letni pisarček Karel Moretti, ki stanuje v ul. del Bosco št. 33. Šel je v gostilno Antona Sepiča v ul. Porporella št. 3, kjer si je naročil večerjo, ki jo je potem tudi pošteno zail. Potem pa je bilo, kakor poje ona: „Ko pa pride čas plačila: pa d'narcev ni, pa d'narcev ni!“ Moretti je sicer zatrjeval da bo pošteno plačal — v drugo; toda gostilničar je bil „neusmiljena duša“ in je poklical močja postave, ki je poštenjaka Morettija po tej dobri večerji odpeljal k počitku v ul. Tigor. Gostilničar pa se bo le obrisal za 4 kronice.

Vojaščini se je hotel odtegniti. Ko je pripil Lloydov parnik „Dalmata“ v tržaško luko, so na njegovem krovu aretirali 23letnega Angela Basilio, rodome iz Lecce v Italiji. Vzlic vsemu najpristnejšemu junaštvu vendar ni nikakor dišala Basiliju vojaška služba za „patrijo“, zato se je v Aleksan driji vkrcal na parnik pod napačnim imenom Karla Černigoja in se je iz Trsta nameraval odpeljati v Svico. Ker so pa medpotoma prišli na to, da potuje pod napačnim imenom, so ga v Trstu potem aretirali.

Dobro je shranil svoj denar neki Joahim Rubo, rodome iz Barja v Italiji, stanujoč v ulici Madonna št. 8, ko je izročil nekemu svojemu sodeželanu, 23letnemu Ignaciju de Robertisu iz Malfette v Barijski provinciji, stanujočemu pa v Trstu v ul. Navali št. 4, lepih 200 kronic, češ naj mu jih shrani. De Robertis je res shranil denar, toda ne za Rubota, temveč sam zase, kajti ko je Rubo prišel po denar, ni bilo od 200 K niti ene več. Rubo je dal svojega poštenega „patrijota“ aretrati.

Kot osumljen tatvine je bil aretiran 24letni težak Ernest Mosettich, stanujoč v vicolo delle Rose št. 48 v Rojanu, češ da je ukradel nekemu Demetriju Zakamisu, strojniku na parniku „Argostolini“, zlat napoleonkor.

— Prav tako je bil tudi aretiran 22letni voznik Franc Rebernak, rodome iz Štajerske, stanujoč v Barkovljah št. 413, češ da je ukradel nekemu Josipu Modriču iz Škedenja denarnico s 70 K.

Tatvina v zalogi črevljev. Včeraj po noči so neznan tatovi vdrl v črevljarico Silvija Monico v zagati del Pane št. 7 in so odnesli veliko število črevljev v skupni vrednosti okrog 5000 K. Poilcija nima o tatovih še nikakega sledu.

Društvene vesti.

Sokol v Barkovljah priredi v nedeljo celodnevni izlet za vse članstvo in naraščal: čez Opčine v Prč dol (tu telovadne igre in odmor do poldneva); Briščeki; Prosek. Na Proseku se udeležimo nastopa proseškega Sokola. Zbirališče ob 8 zjutraj pred telovadiščem oz. 8.15 pri „Rumeni hiši“.

Pevstvo društvo „Kolo“. Danes zvečer točno ob 8.30 pevska vaja. Zaradi važnega sestanka, ki bo po vaji, se prosil polnoštevilne udeležbe.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi v nedeljo dne 14. t. m. ob 2 pop. kolesarsko dirko in sicer ob vsakem vremen. Dirka se vrši za „Primorsko prvenstvo“ na progi

Pisarna D^{RA} Josipa Mandiča
 Trst - ulica Caserma št. 17 - Trst

sprejme takoj

: strojepisca :

ali strojepisinja

eventuelno tudi STENOGRAFA, večšega zlasti slovenskega in italijanskega jezika. — PISARNIŠKEGA UCENCA, večšega deželnih jezikov. — Plača po dogovoru. ::::

SLOVENC! Vaš narodni urar in zlatar

ALOJZ POVH

se nahaja na trgu Barriera 3.

ODVETNIŠKA PISARNA

D^{RA} FERDINANDA ČERNETA

se je preselila

v ulico Caserma št. 13, I. nadstr.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Narodna posojilnica in hranilnica v Trstu

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

sprejema in obrestuje **vloge na knjižice po 4¹/₂ - 4³/₄ - 5%**

Daje posojila na menjce in vrednote na mesečna ali tedenska odplačila.

Eskomptuje trgovske menjice Prodaja srečke na mesečne obroke.

JAVNA DRAŽBA.

V nedeljo 14. t. m. ob 2. uri popoldne se bo prodalo v Povirju na javni dražbi **cnega bika.**

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia št. 4, I n

Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah iz najnovejšem kroju. Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev.

SVOJI K SVOJIMI

UMETNI ZOBJE

Piombranje zobov.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermak V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Paroplovna družba D. Tripovich & Ci., Trst

Ekspresna vožnja Trst - Benetke

in nazaj. — Prevoz v treh urah.

ODHOD iz TRSTA vsak dan ob 8 zjutraj.
 ODHOD iz BENETEK ob delavnikih ob 2 popoldne — in tudi:
 ODHOD iz TRSTA vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 4 popoldne.
 ODHOD iz BENETEK vsako nedeljo ob 8 zj. in ob 8 zv. in vsak ponedeljek ob 8 zj. NB. Povratek je možen tudi z nočnimi Lloydovimi parniki.

Nedeljska izletna vožnja Vsako nedeljo se izdajajo posebni vožnji listki za izlet Trst-Benetke in nazaj po znižanih cenah za sledeče vožnje: iz Trsta v nedeljo ob 8 zj. in povratek iz Benetek v nedeljo ob 8 zv., v ponedeljek ob 8 zj., ob 2 pop. in opolnoč. — Povratek opolnoči z Lloydovim parnikom.

Iz Trsta v Jakin - Rim - Neapelj.

ODHOD iz TRSTA vsako sredo ob 7.15 zjutraj; iz JAKINA vsako sredo ob 9 zv. Prevoz čez morje iz Trsta v Jakin ali obratno v 9 urah.
 Poleg tega: iz TRSTA v JAKIN: vsako soboto ob 4 popoldne.
 iz JAKINA v TRST vsak ponedeljek ob 4 popoldne.
 Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12 in njenih raznih zastopstvih v Trstu in zunaj.
 Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega opravljanja.

Anton Breščak

Gorica - Gosposka ul. 14 (v lastni hiši).

Prva in največja slovenska zaloga in tovarna pohištva na Primorskem.

V zalogi ima vedno nad 50 modernih in jedlinih spalnih sob. Gene od 300 do 3000 K soba.

Edina slovenska delavnica tapetarij.

Velika izbira slik, stolic kakor tudi železnega pohištva.

Sprejema naročila za opreme il, hotelov l. t. d.

Vrdela (društvena gostilna) Bazovica—Her-
nelje—Materija—Podgrad in obratno. Km
70 maksimalni čas 3 1/2 ure.

Vpisnico v znesku K 5, sprejma g.a
Kranjčeva v kavarni „Minerva“. Vpisovanje
se zaključuje danes zvečer ob 11. Nagrad za
dirko je sedem in sicer I. in II. zlati sve-
tlinji, III., IV., V.: srebrne pozlačene, VI. in
VII. pa srebrni svetlinji. Vsi v maksimal-
nem času došli dirkači dobijo spominske
svetlinje. Dirka lahko vsak slovenski ko-
lesar.

Nar. delavska organizacija.

Javen shod v Šklednju. Danes ob 7-30
zvečer je v „Gospodarskem društvu“ v
Šklednju javen shod delavcev iz plavžev in
iz drugih tovarov. Delavci, agitirajte, da bo
shod dobro obiskau.

Odbor „Zveze jugoslovanski pekov-
skih pomočnikov“ ima v ponedeljek ob 5
popoldne zažno sejo. Odborniki so napro-
šeni, da se je udeležijo. Vabljeni so tudi na-
mestniki in zaupniki.

Posredovalnica NDO. Mizarski po-
močnik dela. — Išče se lesni strugar.
Šestletnica NDO. NDO v Trstu pri-
redi jutri, dne 14. t. m., vrtno veselico
v prostorih gostilne „Jadran“ pri Sv. Jakobu.
Na sporedu je godba, petje, ples, srečanje
itd. Začetek ob 3 pop. Vstopnina 40 vin.
za osebo.

Ker je čisti dobitek namenjen za
knjižnico in za podporni sklad
NDO, se nadajamo, da poseti slavno ob-
činstvo veselico v častnem številu.

Dež. inl odbor NDO v Trstu.

Vesti iz Goriške.

Vodstvo „Narodne šole“ v Krminu
naznauja, da se vrši vpisovanje v I. razred
šol v otroški vrtec v ponedeljek, dne 15.
septembra od 9 do 12 predpoldne ja od
2 do 4 popoldne.

Iz Gorice. Mnogo slovenskih goriških
meščanov prosil „Narodni odbor“, naj skliče
čimprej v „Trgovski dom“ javen shod
z dnevnim redom: „Nov občinski volilni
red za mesto Gorico.“ M. V.

Času primerno... Kot običajno je
praznovalo starešinstvo občine Mavhinje
tudi letos cesarjev rojstni dan s slavnostnim
banketom. Slavnostna dvorana je bila dično
urejena in okrašena z raznimi emblemi, ki
so imeli s a m o nemške napise. Ulogo or-
kestra je prevzel gramofon, ki je na koncu
slavnosti zavrnil cesarsko himno, ki so jo
navzoči stoji poslušali. — Pa naj kdo reče,
da mi ne napredujemo.

Tel. društvo „Sokol“ v Mavhinjah
se najprizrečneje zahvaljuje vsem, ki so na
ta ali oni način pripomogli, da je njegov
drugi javni telovadni nastop v vsakem oziru
dobro uspel. Posebej se zahvaljuje še slav.
uredništvu „Edinosti“, ki mu je vedno iz-
kazovalo svojo naklonjenost. Nazdar!

Nesramnost! Po Nabrežini in okoliških
vaseh smo videli slovensko-laške plakate, ki
jih je izdal neki slovensko-laško-furlansko-
renegatski odbor. Slovenska izdaja te jezi-
kovne cvetke je sledeča:

JAVNI PLES

Bateri se bo vršil v Nabrežini v GOSTILNA
CALLIGARIS (PRI MOSTU) v Nedeljo
dne 31 Avgušta

PROGRAMMA

Koncert od 2—4 ure popl.
Ples 4—12
V slučaju slobega vremena te ples se bode
vešil dne

7 Settembra 1913

ODBOR.

Stabilimento Tipografico Giovanni Werk
Trieste — Via Sette Fontane 4.

Čestitamo internacionalnosti odbora,
kateremu ni bilo toliko ne zamerimo, ker ni-
mamo komu, kot tudi tistim, ki nimajo več
toliko ponosa v sebi, da bi na take žaltev
primerno reagirali. Živela narodna za-
vednost!

Vesti iz Istre.

Iz Strmarij pri Orehu. Vljudno pro-
simo bratska društva, ki so vabljeni na so-
delovanje na naših veselicih dne 21. t. m.,
da nam čimprej prijavijo pesem, s katero
hočejo nastopiti, da bomo mogli sestaviti
program.

Iz Opatije. V nedeljo in ponedeljek je
bilo tukaj zopet mnogo zanimivosti. V ne-
deljo je bil v „Hoteliu Stephanie“ kongres
poštinih uradnikov in uradnic, ki je bil
mnogoštevilno obiskan po uradnikih vseh
narodnosti. Marsikaj se je debatiralo in
sklenilo, in naj bi doneslo mnogoterega
sadu.

Po kongresu so si poštni uradniki in
uradnice ogledali z mnogoštevilnim drugim
občinstvom tam zasidrano avstrijsko eskadro,
obstoječo iz „Viribus Unitis“, „Tegetthof“,
„Radetzky“, „Zriny“.

V ponedeljek in torek je imela tudi
socialna demokracija svoj „kongres“, ako
se sme sploh imenovati kongres to zboro-
vanje. Navzočih je bilo 27 delegatov. Glavna
stvar je bila razpravljanje o ustanovitvi no-
vega časopisa za Istro, kakor da ni še

zadosti teh socialno-demokratskih časo-
pisov!

V nedeljo popoldne ob 4 je bilo v ko-
palnici „Angiolina“ tekmovanje v raznem
plavalju.

Udeležilo se je vse polno društev,
največ seveda nemških, — a nobenega
hrvaškega in ne slovenskega. Ali nimamo
res nobenega tako pogumnega, da bo pri-
šel sem? Videl bi, kako lahko je te ljudi
pokositi! Kakor so jo nekateri lomili s svo-
jim plavaljem to je bilo že odveč. Tako
plavalci zna marsikdo drugi in jaz sem pre-
pričan, da naš Mencinger in oni Slovenec
ki je v Bohinju zmagal, (a se mu ne spo-
minjam imena), bi bil z lahkoto odnese,
prvenstvo.

Tukajnji Hrvatje (in Slovenci) so v
športnem oziru malomarni do skajnosti.
Obžalovati je, da se ne pokazujejo nikjer,
vsled česar mora vnanji svet soditi, da so
tu sami kmetje ali idijoti.

Upamo, da bo novoustanovljena „Opa-
tija“ kos svoji nalagi in da se je oklenejo
vsi. Pokažimo vendar, kaj premoremo! Po-
kažimo svoje zmognosti tudi v športnem
oziru. Angleži, Francozi in tudi naši Čehi so
s svojimi športnimi prireditvami zasloveli
povsod, — ne ostajajmo za njimi, ko nam
narava vsega nudi!

Po tekmovanju je bil koncert v hotelu
in kavarni „Quarnero“. Bujno je bilo!
Morje malo, malo vzemirjeno, bojne ladje
taljastveno razsvetljene, nebo posejano z
zvezdami, ob obali nešteto luči, kavarna in
pred kavarno „Quarnero“ vse čarobno raz-
svetljeno, godba je svirala, ob belo po-
grajenih mizah pa je bilo nešteto elegantnega,
bogatega sveta. Najdrznejše toalete, najlepše
gantnejše dame, vesele, srečne obraze, site
bogataše si gledal tu.

V ponedeljek so odplule „Viribus Uni-
tis“ v Pulo, „Tegetthof“ v Šibenik, „Ra-
detzky“ in „Zriny“ ostanete še tu.

DAROVI.

— Za možko podružnico CMD je pla-
čala v kazenski stvari Mikel Marije Vikto-
rija Madon, da je prva odstopila od kazen-
ske ovadbe radi razžaljenja časti, 20 K.

— G. Domenik Josip K 10 za isto po-
družnico in sicer namesto posebne zahvale
gospodarju, gostom in prijateljem za krasne
darove in čestitke, ki jih je sprejel ob pri-
litki svoje 25letnice v kavarni Commercio.

Mali oglasi

Prodajo se knjige za dekliško nemško tr-
govsko šolo in I. gimnazijo 2016
Via Foscolo št. 37, pritičje.

Mlekarna s veliko razpečavo piva, vina, masla
in drugo se prodaja radi odpotova-
nja za K 400.—. Pojasnila: Kolaršič, Kavarna Corso
9—11 in 3—6. 2117

Mesarskega učenca sprejme mesar Tomaž
Zadnik v Trstu, ulica S. Gio-
vanni št. 6. 2017

Trgovski pomočnik priden in pošten,
išče službe kje
na delu. Prijazne ponudbe pod „Poštenost
št. 2011“. 2011

Dva učenca do 16 let stara, slovenske tr-
govske šole, sprejme na čisto
združeno stanovanje s hrano, 5 minut oddaljeno
od kole. — Družina Bekar, Piazza Giambattista
Vico št. 7, V. n. — Cena po dogovoru. 2019

Velika hiša na vogalu v sredini mesta na
prodaj. Ponudbe na inzeratni
oddelek Edinosti pod „Velika hiša“. 2006

Sobo meblirano, lepo, čisto, sračno odda takoj
v najem slovenska družina v ulici Farneto
43, II. n., vrata 16. 2007

Čevljarski pomočnik za razna dela
se sprejme. —
Trst, Cologna in Monte št. 310. L. Blažič. 2008

Priporočam vam, Slovani, mizarsko delavnico
v ulici Sette Fontane Chiadino in
monte št. 5 — Valentin Blažina. 2009

Prva Tržaška slovenska godba
naznanja slavnemu občinstvu, da priredi v nedeljo
14. in ponedeljek 15. t. m. koncert in ples na vrtu
gostilne „Pri treh rožah“ v ulici Sv. Marka št. 19.
Na obilno udeležbo vabi ODBOR. 2022

Poslovoditeljica za mlekarno
tu v mestu, večšo knjigovodstva, slovenščine in la-
ščine v govoru in pisavi ter nemščine vsaj v govoru
se išče za takojšnji ali čimskorajšnji nastop. Pojas-
nila se daje v hiši št. 21 v ulici Torre bianca, I.
nadstropje. 1889

Prodaja se v ulici Giulija 23 (v zalogi olja G.
Biagini) črni sladkor avana po 96
vinarjev kg, jedilno olje po 88 vin. liter. 1994

Prazna soba s porabo kuhinje in mebi-
lirano sobico se oddaja ta-
koj. Via Commerciale 9, pritičje. 2100

Dobra in poštena rodbina sprejme 2
ali 3 dijake na hra-
no in stanovanje; pazljivo in strogo nadzorstvo. Iz
prijaznosti pove g. Brodnik, npok. uradnik v Gorici
Via Posta nuove 22. 1981

Moderna spalna soba s kristalnim ogledalom
se prodaja. — Mizar M. Majcen, Trst,
ulica Torquato Tasso (vogal Belvedere) 28. 2004

Sode belega in črnega vina prodaja Nicolò Devin
v svoji kleti v Kopru in v Izoli pri javni
tehtnici. 1957

Priporočljive turške.

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojan
št. 7, (poleg „Kov-
sumnega društva“) priporočila svojo mesnico.

Čevljarnica „Alla Sartorella“
Trst ulica Arcata št. 5. — Velika izbira obu-
obuvala za gospe in gospode. Sprejemajo
se naročila ter poprave. Cena zmerne. 1447

Restavracija „Alla Stazione“
TRST, Trg pred južnim kolodvorom 3. — Najgud
nejša restavracija za potnike in za meščane, ker je v
bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer
se uživa po leti na obširnem prostoru pod nebom
svež zrak. — Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste
Izbrano brčko vino. Furlansko in istrsko sa dom
po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cena zmerne. —
Lastnik Anton Andrijančič, bivši vratar Ho-
tela Balkan. 1152

Josip Macarol Trst, ulica Conti št. 38.
Prodajalna čevljev. Izdeluje
čevlje po meri in sprejema popravila. Cena zmerne.

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se iz-
vršujejo v frizerakemu salonu And
ROJIC-a v Trstu, Acquadotto 20. Izpadli lasje se
kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. D. bra in
očna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepri-
čate. 1851

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffe-
Točim prvovrstno Dreherjevo
pivo na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina
Trst, ulica Sanità št. 24. (nasproti muzeja Revol-
tella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ.

Josip Štolfa mizarski mojster, Trst, ulica
Belvedera št. 10. — Izvršuje
vsakovrstna mizarska dela. 206

Medeni modiljoni za zavese kron 3-50
Potrebščine smalti-
rane in iz a'uminijsa, leseni predmeti in železine za
domačo uporabo, po cenah, da se ni bati konkure-
rence. Obrnite se samo na UMBERTO CESCA, ulica
Caserma št. 14. 1682

Anton Novak, brivec v Trstu,
vedere št. 57, se toplo priporoča cenj.
slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni
obisk. — SVOJI K SVOJIM 2660

BERLITZ SCHOOL

420 podružnic. — Odlikovani jezikovni zavod.
20 profesorjev. — Zavod za prevajanje. —
Uči se vsak jezik posameznika v skupinah
ali pa na domu. — Glavni ravnatelj
Comm. Berlitz v Parizu. Odgovorni ravnatelj
v Trstu prof. Charles Marlotti.
— Nemško, italijansko, francosko, angleško,
hrvatsko, srbsko, slovensko, špansko, rusko,
švedsko, knjigovodstvo i. t. d. — Pojasnila
od 7—10 na večer v ulici Sanità 10, I.

Izvežbanega pisarja

veščega deželnih jezikov sprejme
odvetniška pisarna dr. Mat. Pretner-ja
in dr. Fr. Brncič-a v Trstu, ulica
Nuova št. 13, II. — Vstop takoj. Plača
po dogovoru.

„Alla Città di Solingen“

Vittorio e Erminio Zandegiacomo
Trst, ul. Ponterosso 4 (hiša Mordò).

Velika izbira nožičev. škarij, brivnih bri-
tev, brivnih aparatov vseh sistemov, apa-
rati za lasé, predmeti za manecure, ku-
hinjski noži i. t. d.

Lastna delavnica brusarica Corso št. 3.

IVAN PARENZAN

mesnica.
Dnevno sveže meso, dovoz z železnice.
Razpošiljanje na dom po konkurenčnih
cenah. — Priporočam se za obilen obisk.

Rojan, S. Marcora 1.

Ribje olje I. vrste I staklenica K 1-20.
3 stekl. po pošti vse franko 4-50 K.

Obliž za kurja očesa 20 vinarjev.
— Neoporekljivo sredstvo. —

Odvetnik dr. Fran Gabršček
v Gorici, Via Caserma 13,
sprejme
spretnega stenografa.

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul.
della Posta 10; Gorica, Gospoška
ulica 7. 4444

Žganjarna Leigja Pogorelec Trst ulica Giulija
507, se priporoča za obilen obisk.
Pijače prve vrste. 1882.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen.
Ako hočete z mali n trdom gotovo 10 do
20 K na dan zaslužiti, pošijite za poja-
nilo v pismu pet znamk po 10 vinarjev in
svoj natančen naslov na:

Josip Batič,

Ilirska Bistrica — KRANJSKO.

:: NADOMESTILO ::

KAVA KAVA

„PERL“

naravno pečen čisti bob s finim
okusom in jako izdaten v upo-
rabi Kron 1-98 kilogram.

Poštne pošiljke 5 kilogramov po pov-
zetju franko v vsaj Avstro — Ogrski.

The Caffee Sur Export

Trst I / 233.

Brivec in frizer za dame

And. Rojic, Trst
Via Acquadotto 20.

Priporočam se gospodom za
dobro in higijenično po-
strežbo.

Damski se priporoča za
moderno friziranje, glav-
pranje, barvanje i. t. d.

Vsakovrstna lasna dela se
izvršujejo dobro in točno!

Preselitev trgovine.

Naznanjam slavn. občinstvu v mestu in
na deželi, da sem preselil svojo trgo-
vino jestvin

iz ulice Campo S. Giacomo
št. 20 v leto ulico št. 18.

in se uljudno priporočam za obilen obisk.
Z odličnim spoštovanjem Vek. Stepančič.

Salon za gospe

Pranje glave, česanje, barvanje las, izdelo-
vanje in veliko skladišče lasuljarskih del,
kakor pletenice, kroketi itd. Priporočam se
p. n. gospem

A. ŠEBEK,

lasuljar, Trst, ulica G. Carducci št. 9.

Gostilna

„Ai tre Rastelli“

Trst, Campo Marzio št. 4, pod fi-
nančno hišo in vojašnico rezervistov blizu
državnega kolodvora, se priporoča slavn.
občinstvu za mnogobrojen obisk.

Udani ANTON MUROVEC,
lastnik.

Od danes naprej

v mesnici

JOSIPA ZOBEC

Rojan, ulica Apiari št. 5
se prodaja goveje meso po K 136, go-
veje stegno po K 1-76, brez kosti po
K 2-32. — Teletina po K 160 in 180.